

MODIFICĂRILE MICROCIRCULAȚIEI (*VASA VASORUM*) ÎN VENELE SAFENE DILATATE VARICOS

Anastasia Bendelic

(Conducător științific: Marius Raica, dr. șt. med., prof. univ., Departamentul de morfologie microscopică, Disciplina de histologie, Centrul de cercetări în Angiogeneză, UMFT „Victor Babeș” Timișoara, România)

Introducere. Printre afecțiunile vasculare periferice, boala varicoasă sau boala venoasă cronică este o afecțiune a cărei severitate a fost mult timp și, încă, este subestimată. Acțiunea persistentă și constantă a hipertensiunii venoase are impact direct asupra structurilor morfologice ale peretelui venos.

Scopul lucrării. Studiarea densității vaselor sangvine CD34-pozitive din componența peretelui venos la diferite etape evolutive ale bolii venoase cronice.

Material și metode. Drept obiect de studiu au servit venele safene înlăturate chirurgical în cadrul safenectomiilor. Materialul postoperator a fost colectat de la 8 pacienți cu vârsta cuprinsă între 19 și 68 de ani, internați pentru tratament chirurgical în secția de chirurgie vasculară a IMSP SCR „Timofei Moșneaga”. Materialul biologic a fost fixat în formalină neutră, apoi inclus în parafină, secționat și imunocolorat cu anti-CD34.

Rezultate. Lotul de studiu constituit din 8 pacienți, care a fost divizat în două subloturi: 5 pacienți în stadiul clinic II (varice simple, sublot 1) și 3 pacienți în stadiile clinice III-IV (varice complicate, sublot 2). Vasele sangvine CD34-pozitive în peretele venos la pacienții din sublotul 1 au fost răspândite în adventice și în teritoriul extern al tunicii medii. La pacienții din sublotul 2 vase sangvine au fost depistate inclusiv în teritoriul intern al tunicii medii, iar într-un caz, la nivelul intimei îngroșate, au fost depistate grupuri mici de celule endoteliale, care formau cordoane neperfuzabile.

Concluzii. (1) În cazul varicelor simple vase sangvine se află în adventice și în teritoriul extern al tunicii medii. (2) În cazul varicelor complicate vase sangvine se depistează atât în teritoriul intern al tunicii medii, cât și în intima îngroșată.

Cuvinte cheie: boală venoasă cronică, vene safene, perete venos, *vasa vasorum*.

MICROCIRCULATORY (*VASA VASORUM*) MODIFICATIONS OF VARICOSE SAPHENOUS VEINS

Anastasia Bendelic

(Scientific adviser: Marius Raica, PhD, univ. prof., Department of microscopic morphology, Discipline of histology, Centre for research in Angiogenesis, UMFT „Victor Babeș” Timișoara, Romania)

Introduction. Among the peripheral vascular diseases varicose veins or chronic venous insufficiency is a disease which severity was for a long time and is still underestimated. Persistent and constant action of the venous hypertension has direct impact on morphological structures of the venous wall.

Objective of the study. To investigate the density of CD34-positive blood vessels in the venous wall at different evolutionary stages of chronic venous disease.

Material and methods. As a subject of study served the saphenous veins removed surgically during the saphenectomy. Postoperative material was collected from 8 individuals in the age 19-68 years hospitalized in the vascular surgery department of PHSI (IMSP) Republican Clinical Hospital „Timofei Moșneaga”. Biological material was fixed in neutral formalin, embedded into paraffin, sectioned and assessed using immunostaining CD34.

Results. Eight patients were divided into two groups: 5 individuals of clinical stage II (group 1, simple varicose veins) and 3 individuals of clinical stages III-IV (group 2, complicated varicose veins). CD34-positive blood vessels in the venous wall of first group individuals were localized in the adventitia and in the external area of the tunica media. In the individuals of the second group blood vessels were found inclusively in the internal area of the tunica media, but in one case the small groups of endothelial cells forming unperfused cords were found in the thickened intima.

Conclusions. (1) In case of simple varicose veins the blood vessels are located in the *adventitia* and in the external area of the tunica media. (2) In case of complicated varicose veins the blood vessels are also found in the internal area of the tunica media, as well in the thickened intima.

Key words: chronic venous disease, saphenous veins, venous wall, *vasa vasorum*.